

JURIDISKA FAKULTETEN

YTTRANDE

Diarienummer
V2025/515

Datum 2025-05-09

Adressat
Rektor vid Lunds universitet
Administratör Anton Jönsson

Juridiska fakultetsstyrelsen
My Bergius, postdoktor
Titti Mattsson, professor
Lena Wahlberg, docent
Linnea Wegerstad, docent

Remiss: En förändrad abortlag (SOU 2025:10)

S2025/00219

Juridiska fakultetsstyrelsen, som har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande.

Yttrandet har utarbetats av postdoktor My Bergius, docent Lena Wahlberg, docent Linnea Wegerstad och professor Titti Mattsson.

Rättsliga rådets roll

I utredningen föreslås att rollen för Socialstyrelsens rättsliga råd bör ses över. Juridiska fakultetsstyrelsen delar utredningens bedömning om behovet av en översyn.

Förtydligande om rätten till abort

Juridiska fakultetsstyrelsen tillstyrker förtydligandet i 1 § angående lagstadgad rätt till abort för den enskilda och skyldigheten för hälso- och sjukvården att tillhandahålla abort skyndsamt i 5 §.

Straffansvaret vid abort

Vi delar utredningens bedömning att regeringen bör initiera en utredning som ser över behovet av en bestämmelse med straffansvar för hälso- och sjukvårdspersonal i förhållande till patientsäkerhetslagens bestämmelser om bland annat det personliga

yrkesansvaret (s. 106 ff.). Regleringen för straffansvar vid abort bör harmoniera med regelverket för hälso- och sjukvård i övrigt.

Juridiska fakultetsstyrelsen ställer sig tveksam till hur tillämpningsområdena för de föreslagna 5 och 9 §§ förhåller sig till varandra. I 5 § finns den föreslagna formuleringen “Abort och avbrytande av graviditet får endast tillhandahållas inom ramen för en hälso- och sjukvårdsverksamhet som är särskilt anpassad för ändamålet”. I 9 § anges “utan att tillhöra hälso- och sjukvårdspersonal”. Formuleringarna ger intryck av att en person som tillhör hälso- och sjukvårdspersonal kan falla utanför tillämpningsområdet för 9 § och således inte omfattas av bestämmelsen, trots att personen inte är knuten till “en hälso- och sjukvårdsverksamhet som är särskilt anpassad för ändamålet” vilket anges i 5 §.

Förhållandet mellan 3 och 6 §§

Formuleringen i förslaget till nya 3 § när “får” ändras till “ska” innebär att en skillnad uppstår i förhållande till utformningen av 6 § i vilken “får” fortfarande används. Termen “ska” kan uppfattas ge ett mindre handlingsutrymme för Socialstyrelsen än termen ”får”, vilket i sin tur riskerar påverka tolkningen av 6 §. Eftersom det inte framgår av utredningen att detta varit avsikten rekommenderar vi att de valda formuleringarna ses över. Formuleringen i 3 § 1 meningen är dessutom svårläst.

Termen ”kvinna”

Juridiska fakultetsstyrelsen tillstyrker att termen “kvinna” i abortlagen ersätts med uttrycket “den som är gravid”. Det bör dock uppmärksammas att barnadrap i 3 kap. 3 § BrB endast omfattar kvinnor. En möjlig ändring för enhetlighet bör utredas ytterligare.

Asylsökandes rätt till abort

Juridiska fakultetsstyrelsen delar utredningens bedömning (s. 120) att ett krav enligt förslaget från SOU 2024:68 om skyldigheten att som

asylsökande anmäla att man ska söka abortvård och lämna kontaktuppgifter till mottagningen kan verka hämmande. Det skulle som utredningen anför innebära att rätten till abort i praktiken begränsas för denna grupp. Frågan bör utredas vidare för att förhindra att aborträtten begränsas.

Enligt delegation

My Bergius Titti Mattsson Lena Wahlberg Linnea Wegerstad